

УДК 378.091:81'255.4.

ВПЛИВ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ НА РОЗВИТОК КУЛЬТУРНИХ ПРОЦЕСІВ СУЧАСНОГО МІСТА В КОНТЕКСТІ ЦИВІЛІЗАЦІЙНОЇ АНТРОПОЛОГІЇ

Олексенко Р.І., д.ф.н.

*Таврійський державний агротехнологічний університет
ім. Д. Моторного,
м. Мелітополь, Запорізька обл. Україна*

***Summary.** The phenomenon of the modern Ukrainian city as a center of socio-cultural space is explored. It is revealed that communicative culture acquires the status of social value, and it reveals the criteria of intercultural competence of the main subjects of development of urban communities - the assets of their bodies of self-government.*

***Keywords:** society, culture, morality, diversity, knowledge.*

В умовах соціально-економічної трансформації в Україні і соціокультурних змін необхідно змінити саме уявлення про культурну політику міста. У зв'язку з цим виникає проблема пошуку прийнятної для сучасних умов культурної політики, яка могла б вплинути в цілому на соціокультурну ситуацію, динаміку культурних процесів, сприяючи духовному і моральному збагаченню як окремої особистості, так і всього суспільства [2,4].

В 1760 році наш знаменитий співвітчизник Г.Сковорода здивував Вольтера і багатьох інших знаних європейських мислителів епохи Просвітництва своїми неординарними і прогресивними думками, серед яких його широковідомий до сьогодні Україні вислів: «Всякому городу нрав і права, Всяка імієт свой ум голова...». Утім, цілком справедливий і зрозумілий пафос рядків, в яких метафорично відбилась прагнення до свободи й самовизначення людини багато років тому, й сьогодні потребує серйозного і вдумливого ставлення. Сьогодні свобода розвитку людини всередині будь-якої системи соціальних зв'язків стає і ознакою високої внутрішньої культури, оскільки означає не тільки змогу самостійно давати раду життєвим викликам і

проблемам, але і вміння спрямовувати життя в оптимальне для саморозвитку русло.

Так само кожне сьогоденне українське місто, стаючи самодостатнім територіально-господарчим суб'єктом, розвиваючись і зростаючи постає перед новими викликами і проблемами, що пов'язані з багатовекторністю і швидкістю власного становлення. І не в останню чергу, сьогоднішні стіни відчуження часто виростають всередині культурно розмаїтих спільнот і складаються з різких, конфронтаційних відмінностей в культурній ідентичності. Це не дивно, оскільки сьогодні, оволодіваючи знаннями про найважливіші (і в цьому є свій резон) віхи і явища загальноєвропейської історії і культури, ми вкрай мало знаємо культуру найближчих сусідів, культуру багатьох етносів що мешкають в конкретних регіонах. І хоча саме значення українського слова місто (від міст і місце) має відтінок міжнародності і міжкультурності – без яких сьогодні неможливо уявити більш-менш розвинене місто.

Такою проблемою сьогодні стає суміщення в міському просторі розмаїття культур його мешканців, а відтак – культура самої міжкультурної комунікації, що має своїм підґрунтям, насамперед знання усього обширу проявів суміжних культур, тобто компетентність у безлічі чинників культурного життя громади сучасного міста.

У своїй праці «Основи цивілізаційної антропології» відомий український філософ і культуролог Сергій Дацюк небезпідставно стверджує, що сучасне суспільство не здатне досягти гармонії в своєму розвитку, не надавши свободи змоги існуючим чинним формам культури і системам мотивації людської діяльності і навчитись управляти культурами, як системами – в їх різноманітті – зсередини, замість спроб нав'язувань політичною чи корпоративною владою зручної їй системи мотивацій [1].

Зазначений культурологічний підхід дозволив досить чітко окреслити загальні вимоги для успішної реалізації цих установок, а саме: необхідності соціокультурних (контекстних) знань щодо будь-якого об'єкту культурної взаємодії, що формуються в результаті соціального і особистого досвіду індивідів і груп та укладають необхідні фонові знання про світ. Таким чином, для серйозних науковців є очевидним, що незнання особливостей національно-культурної специфіки соціального партнера призводить до комунікативних невдач і конфліктів, які найчастіше виникають у поведінковій сфері, однак здатні спричинити достатньо тривале і послідовне відторгнення й на всіх на інших рівнях соціальної взаємодії.

Висновки. Таким чином і власні знання, і власні цінності, будучи необхідною умовою позитивної культурної комунікації, потребують суттєвого доповнення – знаннями про іншу культуру, про сам процес міжкультурної комунікації тощо.[3] Оскільки ж сама комунікативна культура набуває статусу суспільної цінності, на нашу думку, сьогодні завданням соціальної науки стає вивчення умов здійснення такого обміну, і далеко не останню чергу виявлення критеріїв міжкультурної компетентності головних суб'єктів розвитку міських спільнот – активу їх органів самоуправління.

Список літератури

1. Дацюк С. Перспективы новой цивилизации [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://www.myshared.ru/slide/177463/>
2. Духовне виробництво, його роль в економічному розвитку [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://referat-ok.com.ua/kulturologiya-tamistectvo/derzhavna-kulturna-politika-u-perehidnii-period-rozvitku-ukrajinskogo-suspilstva>
3. Молодиченко В. Міжкультурна компетенція і компетентність у сучасній соціальній комунікації / В. Молодиченко, Л. Афанасьєва // Versus. – 2016. - № 8. – С. 24-31.
4. Олексенко Р. Экономико – правовой механизм реализации новой модели современной культурной политики Украины / Р. Олексенко, Л. Афанасьєва // Международная научно-практическая заочная конференция «Актуальные проблемы экономики, менеджмента и маркетинга в современных условиях» 23 ЯНВАРЯ 2019 г. -2019. - С.421-425.